

Nr 1.

Ankom till riksdagens kansli den 31 januari 1939 kl. 11 f. m.

Utlåtande angående regleringen för budgetåret 1939/40 av utgifterna under riksstatens första huvudtitel, innefattande anslagen till kungl. hov- och slottsstaterna.

(1:a avd.)

A. Kungl. hovstaten.

1:o) **Anslag till Kungl. Maj:ts hovhållning.** I propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1939/40 har Kungl. Maj:t i avseende å första huvudtiteln, innefattande anslagen till kungl. hov- och slottsstaterna, föreslagit riksdagen (punkterna 1 och 2, sid. 1, av det vid propositionen fogade utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden), att för budgetåret 1939/40 anvisa dels till Kungl. Maj:ts hovhållning ett anslag av 800,000 kronor, dels ock till förstärkning av anslaget till Kungl. Maj:ts hovhållning ett anslag av 150,000 kronor.

I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må för budgetåret 1939/40 anvisa

a) till *Kungl. Maj:ts hovhållning* ett anslag av 800,000 kronor;

b) till *Förstärkning av anslaget till Kungl. Maj:ts hovhållning* ett anslag av 150,000 kronor.

2:o) **Hans Kungl. Höghet Kronprinsens hovhållning och handpenningar för Hennes Kungl. Höghet Kronprinsessan.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3, sid. 2) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Hans Kungl. Höghet Kronprinsens hovhållning och handpenningar för Hennes Kungl. Höghet Kronprinsessan* för budgetåret 1939/40 anvisa ett anslag av 192,000 kronor.

3:o) **Förstärkning av anslaget till Hans Kungl. Höghet Kronprinsens hovhållning m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 4, sid. 2) att till förstärkning av anslaget till Hans Kungl. Höghet Kronprinsens hovhållning m. m. för budgetåret 1939/40 anvisa ett anslag av 125,000 kronor, vilket i förhållande till det för innevarande år anvisade anslaget innebär en ökning med 55,000 kronor.

Departementschefen har för egen del anmält, att han i fråga om detta anslag, sedan numera båda Hans Kungl. Höghet Kronprinsens yngsta söner nått myndig ålder, funnit anledning uppmärksamma den kostnadsökning som under senare tid inträtt vid hovhållningen, och med beaktande av på frågan inverkan omständigheter har han ansett sig böra föreslå, att anslaget i riksstatsförslaget för nästa budgetår äskas med ett belopp av 125,000 kronor.

Utskottet.

Den av Kungl. Maj:t för nästa budgetår föreslagna höjningen av anslaget finner sig utskottet med hänsyn till den kostnadsökning, som under senare tid inträtt vid Hans Kungl. Höghet Kronprinsens hovhållning, böra tillstyrka.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Förstärkning av anslaget till Hans Kungl. Höghet Kronprinsens hovhållning m. m.* för budgetåret 1939/40 anvisa ett anslag av 125,000 kronor.

4:o) **Anslag till Deras Kungl. Högheter Hertigarna av Västergötland och Närke. Anslag till möbler m. m. i de kungl. slotten.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 5—11, sid. 2—4) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1939/40 anvisa

a) till *Hans Kungl. Höghet Hertigen av Västergötland* ett anslag av 26,000 kronor;

b) till *Hans Kungl. Höghet Hertigen av Närke* ett anslag av 26,000 kronor;

c) till *Ved och kol för de kungl. hoven* ett anslag av 50,000 kronor;

d) till *Täckande av motsedd brist å anslaget till ved och kol för de kungl. hoven* ett anslag av 95,000 kronor;

e) till *Underhåll och vård av möbler samt andra staten tillhöriga inventarier i de kungl. slotten* ett anslag av 56,400 kronor;

f) till *Förstärkning av anslaget till underhåll och vård av möbler samt andra staten tillhöriga inventarier i de kungl. slotten* ett anslag av 25,000 kronor;

g) till *Kungl. hovstallets utfodring* ett anslag av 45,000 kronor.

B. Kungl. slottsstaten.

5:o) **Anslag till reparationer å Stockholms slott m. fl. för de kungl. hoven upplåtna byggnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 12 och 13, sid. 4 och 5) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1939/40 anvisa

a) till *Reparationer å Stockholms slott m. fl. för de kungl. hoven upplåtna byggnader* ett anslag av 63,000 kronor;

b) till *Förstärkning av anslaget till reparationer å Stockholms slott m. fl. för de kungl. hoven upplåtna byggnader* ett anslag av 50,000 kronor.

6:o) **Polis-, lys- och renhållning samt brandväsendet vid Stockholms slott.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 14, sid. 5 och 6) att till polis-, lys- och renhållning samt brandväsendet vid Stockholms slott för budgetåret 1939/40 anvisa ett anslag av 33,750 kronor eller samma belopp, som anvisats för innevarande budgetår.

Med skrivelse den 31 augusti 1938 har riksmarskalksämberet överlämnat en framställning från ståthållarämbetet å Stockholms slott om ökad medelsanvisning å nämnda anslag, nämligen med dels 800 kronor till pension å en husknekt, dels 1,500 kronor för snöskottning m. m. å slottsborggårdarna, dels ock 8,200 kronor för höjning av löner och pensioner, nu utgörande sammanlagt 40,610 kronor, till 12 slottsknektar, 3 husknektar, 1 trappstäderska och 4 pensionstagare. Ståthållarämbetet har i sistnämnda hänseende framhållit, att de nuvarande löne- och pensionsförmånerna fastställts år 1924. Den erforderliga anslagshöjningen skulle följaktligen utgöra 10,500 kronor, vilket belopp för avrundning av anslagssumman sänkts till 10,400 kronor. De sålunda beräknade anslagsmedlen, tillhopa 68,500 kronor, hava föreslagits uppdelade på ett anslag av 50,000 kronor och ett förstärkningsanslag av 18,500 kronor.

Riksmarskalksämberet har biträtt förenämnda framställning i fråga om medelsanvisningen för budgetåret 1939/40. Vidare har ämbetet i särskild skrivelse den 12 september 1938 hemställt om anvisande av medel till ersättande av en brist av 3,224 kronor, som under budgetåret 1937/38 föränletts dels därav, att sjukdomsfall medfört oförutsedda kostnader av 800 kronor till pensionering av ovannämnda husknekt och 1,250 kronor till förhyrande av bostad för en nyantagen husknekt, dels ock därav att kostnader för snöskottning m. m. å slottsborggårdarna till sammanlagt belopp av 1,174 kronor icke kunnat undvikas, ehuru anslagsmedel icke vore beräknade till

så stort belopp, att de täckte dylika kostnader. Detta belopp av 3,224 kronor hade icke kunnat bestridas av de för budgetåret 1937/38 anvisade anslagen.

Departementschefen har för egen del uttalat, att han anser skäligt, att för ersättande av sistnämnda belopp medel anvisas å tilläggsstat till riksstaten för innevarande budgetår, och att han i annat sammanhang ville återkomma till denna fråga. Beträffande medelsanvisningen för budgetåret 1939/40 har departementschefen tillstyrkt, att anslagssumman höjes med 10,400 kronor, men då grundanslagets belopp icke för närvarande syntes böra ändras, torde förstärkningsanslaget uppräknas till 34,750 kronor.

I enlighet härmed har departementschefen föreslagit ett anslag av 33,750 kronor och ett förstärkningsanslag av 34,750 kronor.

Utskottet.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må till *Polis-, lys- och renhållning samt brandväsendet vid Stockholms slott* för budgetåret 1939/40 anvisa ett anslag av 33,750 kronor.

7:o) **Förstärkning av anslaget till polis-, lys- och renhållning samt brandväsendet vid Stockholms slott.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 15, sid. 6), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår för ändamålet anvisade anslaget innebär en ökning med 10,400 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Förstärkning av anslaget till polis-, lys- och renhållning samt brandväsendet vid Stockholms slott* för budgetåret 1939/40 anvisa ett anslag av 34,750 kronor.

8:o) **Underhåll m. m. av Drottningholms m. fl. kungl. slott.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 16, sid. 6—9), att dels till underhåll m. m. av Drottningholms m. fl. kungl. slott för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 110,700 kronor, dels ock medgiva, att av Djurgårdskassans överskottsmedel må under budgetåret 1939/40 till förenämnda anslag överföras ett belopp av 125,000 kronor.

För underhåll m. m. av följande kungl. lustslott, nämligen Drottningholms, Gripsholms, Ulriksdals, Haga, Strömsholms och Rosersbergs slott, är i gällande riksstat uppfört ett reservationsanslag å 42,500 kronor. Till detta anslag skall, enligt av Kungl. Maj:t med stöd av riksdagens medgivande meddelad föreskrift, av Djurgårdskassans den 30 juni 1938 befintliga överskottsmedel överföras ett belopp av 125,000 kronor.

Vidare har för underhåll av Tullgarns slott m. m. ett särskilt reservationsanslag å 63,200 kronor uppförts i riksstaten.

Sammanlagt står följaktligen — förutom slottens övriga inkomster — ett belopp av 230,700 kronor till förfogande för underhåll m. m. av ifrågasvarande lustslott.

Departementschefen har lämnat en redogörelse för de av ståthållarämbetena för de särskilda slotten gjorda framställningarna rörande statsanslag för nästkommande budgetår och Djurgårdsförvaltningens statförslag för Djurgårdskassan för samma budgetår ävensom riksmarskalksämbetets däröver avgivna utlåtande.

Av nämnda redogörelse framgår dels att i de av ståthållarämbetena framlagda förslagsstaterna hava de av statsmedel utgående bidragen beräknats till enahanda belopp som för innevarande budgetår, med undantag för Ulriksdals slott, beträffande vilket ökning av bidragsbeloppet ifrågasatts med 5,000 kronor, som ansetts erforderliga för ökning av vissa personallöner samt för vissa förbättringsarbeten och för vidmakthållande av vissa anläggningar utanför slottet, dels att riksmarskalksämbetet biträtt ifrågasvarande förslag, dels ock att bidraget från Djurgårdskassan till slottens underhåll kunde beräknas till 100,000 kronor. Behovet av anslagsmedel för nästa budgetår till underhåll m. m. av de kungl. lustslotten, Tullgarns slott däri inbegripet, beräknade riksmarskalksämbetet sålunda till (235,700 — 100,000 =) 135,700 kronor.

Departementschefen har icke funnit anledning till erinran mot de av riksmarskalksämbetet framlagda förslagen, i vad de avse bidragen till de olika slotten, men beträffande bidraget från Djurgårdskassan har han icke funnit tillräckliga skäl föreligga att föreslå ändring av det nuvarande bidragsbeloppet, 125,000 kronor.

På sätt riksmarskalksämbetet förutsatt har departementschefen ansett de i gällande riksstat upptagna två reservationsanslagen till förevarande ändamål böra ersättas med ett gemensamt anslag, som i överensstämmelse med det förordade bör upptagas till 110,700 kronor.

Utskottet, som tagit del av de uppgjorda förslagsstaterna för de kungl. lustslotten ävensom för Djurgårdskassan, har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag.

Utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) till *Underhåll m. m. av Drottningholms m. fl. kungl. slott* för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 110,700 kronor;

b) medgiva, att av Djurgårdskassans överskottsmedel må under budgetåret 1939/40 till förenämnda anslag överföras ett belopp av 125,000 kronor.

9:o) **Ny- och ombyggnader samt större reparationer vid Drottningholms m. fl. kungl. slott.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 17,

sid. 9 och 10) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ny- och ombyggnader samt större reparationer vid Drottningholms m. fl. kungl. slott* för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 20,000 kronor.

10:o) **Konservering av arkivalier tillhörande Stockholms slottsarkiv.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 18, sid. 10 och 11) att till konservering av arkivalier tillhörande Stockholms slottsarkiv för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 2,000 kronor.

I skrivelse den 18 oktober 1938 har riksmarskalksämberet hemställt om anvisande av bidrag till kostnaderna för konservering av äldre arkivalier i Stockholms slottsarkiv. Riksmarskalksämberet har därvid åberopat framställningar från ståthållarämberet å Stockholms slott och slottsarkivarien jämte vissa i riksarkivet upprättade kostnadsutredningar.

I slottsarkivariens framställning framhålles, bland annat, att slottsarkivet innehåller omfattande handskriftssamlingar av största värde för olika forskningsgrenar, vilka böra sättas i användbart och förvaringsdugligt skick enligt en på senare tid utarbetad konserveringsmetod, som visat sig vara fullt effektiv men är jämförelsevis dyrbar. Kostnaderna för det ifrågavarande arbetet beräknas till omkring 40,000 kronor. Då arbetet är tidsödande och för ändamålet lämplig arbetskraft endast i begränsad mån är tillgänglig, antages det knappast kunna utföras på kortare tid än tio år.

Med åberopande härav har riksmarskalksämberet hemställt, att bidrag av statsmedel till konserveringskostnaderna måtte anvisas med hälften av det beräknade beloppet, att under tio år utgå med 2,000 kronor om året.

Departementschefen har för egen del tillstyrkt förslaget i ärendet.

Utskottet.

Utskottet, som tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag, får hemställa,

att riksdagen må till *Konservering av arkivalier tillhörande Stockholms slottsarkiv* för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 2,000 kronor.

Stockholm den 31 januari 1939.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS RÅSTOCK.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar *Olof Olsson, Johansson* i Fredrikslund, *Nilsson* i Malmö, *Asplund, Andersson* i Fältenborg, *Nilsson* i Landeryd, *Pauli, Ström* i Lidköping, *Lindström, Nilsson* i Fredriksfält, *von Heland* och *Nisser*; samt

från andra kammaren: herrar *Råstock, Jansson* i Falun, *Törnkvist, Eriksson* i Stockholm, *Andersson* i Prästbol, *Närlinge, Ward, Holmdahl, Andersson* i Södergård, *Persson* i Tidaholm, *Åqvist* och *Lundberg*.